

ПАВЛО ДИМА

МОНМАРІ
ТА
СМЕРТЬ КОРОЛЯ

Роман

Київ

УДК 821.161

Д44

Дима Павло

Д44 Монмарі та смерть короля : роман. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 228 с.

ISBN 978-617-520-479-5

Соєць на ім'я Монмарі має найкращу роботу у світі – він працює шезником у відділку магічного пошуку другого управління міста Крисьбурга. Разом із батьком Монмарі подорожує різними світами, вишукуючи вкрадені артефакти, розгадуючи таємниці та небезпечні інтриги.

У всесвіті, де багато планет об'єднались у зірковий Протекторат, сойців поважають за їх працьовитість. Завжди чемні, охайні, вони допомагають чаклунам та чаклункам, з ними товаришують гноми і хельфінги, їх уміння цінують мудрі ельфи.

Та чому я Вам про це розповідаю? Ви самі усе побачите, як завітаєте до Крисьбурга.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-479-5

© Дима П.К., 2023

© Видавництво Ліра-К, 2023

МОНМАРІ ТА СМЕРТЬ КОРОЛЯ

– Ім'я, плем'я та назва рідного виміру?.. – молодший слідчий Мишун вів допит, проте заарештований троль мовчав. Його сіра морда була схожа на верблюдючу, важкі передні прикрашали кайдани, лупаті очі байдужо спостерігали за слідчим.

– Він тебе геть не розуміє, – Монмарі перечитав протокол огляду місця злочину, повернув на стос документів і глянув у вікно. Там сяяло сонце, Мідна вулиця майоріла сонячними промінчиками.

– Мета прибуття до Крисьбурга? – Мишун не здавався, він вивчав піддослідного чіпким поглядом. Малий, вухастий, з гострою мордочкою, він був ладним сином народу богл. Магістри магії цінували боглів за їхній бойовий характер у пошуку злодіїв, порушників і нечестивців.

– Принести говірких мокриць? – пошуткував Монмарі.

– Зарано, – пробурчав Мишун. – Чуєш мене, опудало? Якщо ти і далі будеш мовчати, мов бевзь, я насиплю тобі у пазуху тих мокриць. І ти ельфійським солов'єм заспіваєш.

– У чому його звинувачують? – хлопець із цікавістю поглянув на троля. Той нагадував непорушну кам'яну брилу, хоч і досить сумну.

Мишун зазирнув у пергамент з показаннями свідків і продекламував:

– Лісовий троль певний час лежав у фонтані на вулиці Пір'їн, а коли баштовий годинник пробив другу годину, він проплив повз край, накинувся і проковтнув молодшого хрипунка з клану жаб-цсхо... що бовтав ногами у воді. Померлий виявився двошаровим родичем племінника консула цсхо у Крисьбурзі.

Монмарі присвиснув:

– Хрипунок – це щось на кшталт сина з першого приплоду!.. Може бути скандал.

– Навіщо ти проковтнув хрипунка?! – Мишун вдався до психологічного тиску. – Ти розумієш, бовдуре, що це виглядає як замовне вбивство?

Троль вперше поворухнувся і пробурмотів:

– Я думав, що то качка.

Монмарі мало не засміявся, а Мишун нетерпляче лягнув лапкою по столу.

– Заговорив! Тож не німий. Кажі своє ім'я, плем'я і назву рідного виміру..

До кабінету заскочив сіроманець із магичною руною слідчого на поясі. Кошлатий хвіст здибився, коли сірий побачив троля.

– Оце так здобич, – проричав гість типовим низьким голосом. – Здор-ров був, Монмар-рі! Давно тебе не було видно у р-рідних пенатах.

– Не скалься, Шустрій, коли ще видасться вільна хвилина, – відповів Монмарі і склав ручки на животі з цілком невинним виглядом.

– Тож ґав ловиш, ну-ну, – сіроманець почав діловито порпатись в особистому сейфі.

Мишун мало-помалу витягнув із троля відповіді, той щось розповідав про своїх родичів із Сивогірська, котрі працювали тут візниками і замовили робочу візу.

Монмарі милувався сонцем за вікном і мимоволі пригадував старі часи, коли він сам працював у цьому кабінеті помічником судового дознача, потім молодшим слідчим, далі слідчим середнього ступеня. І мало не дослужився до старшого слідчого, коли його забрали у відділ магічного пошуку.

Відділ магічного пошуку!..

Таїна тайн, царица міфів та здогадок для пересічного громадянина. Не дивно, що сірий заздрить йому і навіть не питає, чим Монмарі займається.

Шустрій знає, що не отримає відповідей: магічний договір про секретність – не жартики, вмить німим станеш, як почнеш паяцати.

Монмарі провів пальцями по поверхні старого дубового стола, за яким просидів півтора року: ось і подряпина від кігтів перевертня, якого вони затримали в кипарисовій алеї на вулиці Крушельницької, а ось пляма з протипожежної клепсидри, що вони здуру відкрили разом із зовсім молодим тоді Мишуном. Спогадів багато, проте всі вони здавались такими маленькими і незначущими.

Хлопець не сумував за тими часами, коли був слідчим. То було лише навчання, а справжня робота, від якої у Монмарі завмирала душа, чекала на нього попереду.

Магічний браслет на руці відчутно засвербів.

«О, мене хтось шукає по службі, настав час чудес, – подумав хлопець і підхопився, коли браслет кольнув руку значно сильніше. – Асмунд кличе, треба мчати стрілою».

– Бувай, Мишуне, – кинув щезник друзяці.

– Бувай, Монмарі, – Мишун підморгнув і продовжив суворо: – Бубен, ти справді такий тупий чи не розумієш усієї серйозності свого злочину?..

Шустрій жваво відвернувся, роблячи вигляд, що не помічає Монмарі. Той вийшов, а лісовий троль Бубен шумно сопів і визнавати свою вину відмовлявся.

* * *

Сьогодні, шановний читачу, я хочу запросити тебе у чарівний Кризьбург – місто магії та високої науки, відоме своїми акацієвими алеями і старовинними мостами. На цих мостах люблять призначати побачення закохані ельфійки та русявки-мисливиці з Темного Лісу Мрій. У блакитних вежах чаклуни і чаклунки вивчають тайни всесвіту, спілкуються з іншими світами, проводять конференції з участю представників вищих цивілізацій.

Кризьбург – мальовниче місто, сповнене гармоній та романтики. Тут живуть у злагоді і співпрацюють різні народи планети Алексії.

Якщо ви бували в Кризьбургу, то бачили у краєзнавчому музеї шкуру дракона Маєргоста, котрий вкрав за своє життя рівно 144 незайманки. Можливо, ви смакували какао, милуючись краєвидом над мостом Найманців. Чи споглядали парад гномів та лепреконів, які щорічно святкують скасування закону про «належність молодших кланів до реєстру сексуальних забавок».

Подорожуючи світами, гості міста відвідують трольський ринок, де можна купити незареєстрований артефакт на кшталт «Pulver der Feys¹»; фотографують русалок, які

¹ (Нім.) Pulver der Feys – Порошок фей.

здавна полюбляють річку Крису; розпитують екскурсійних гномів, звідки виникла сама назва Крисьбурга. Існує декілька версій: одна пов'язана з герцогом Крисом де Бон де Бургом, друга – з магічним кинджалом-крісом. Проте місцеві жителі вірять, що Крисьбург став самим собою завдяки магу Амадеусу-Вічному. Тисячу років тому нахабні щури гризли пергаменти й інкунабули Амадеуса, тож він наклав закляття на місто, аби кожної весни пацюки збирались разом і кидались у бурхливі води Криси.

З тих часів щорічний весняний фестиваль збирає в Крисьбургу всіх охочих, щоб можна було випити кухоль гарячого грогу, з'їсти печеню в таверні «Хмільний мантикор» і помилуватись бігом зграйок пацюків, що стрімголов пірнають і топляться в темній річковій воді.

Та годі історій, бо уважний читач розуміє, що це лише опис міста, де живе головний герой оповідання. Тож треба розповісти, хто такий пан Монмарі.

Монмарі походить із народу сої, який живе у світі під назвою Фрозія, з наголосом на першому складі – «фро». Всі сойці невеликі на зріст, уважні, охайні, працьовиті, у них низький рівень внутрішньовидової агресії.

У Монмарі чорняве волосся, заплетене у тоненькі кіски, округле доброзичливе обличчя, через це його часто приймають за підлітка. Він виріс на темній стороні Фрозії, тому, як більшість його родичів, носить темні окуляри, захищаючи очі від яскравого світла. Окуляри в нього досить дивні – вони мають декілька різнокольорових скелець: пара синіх, пара зелених і медово-жовтих. Коли Монмарі стає сумно, він розглядає світ крізь різні кольори.

Працює Монмарі щезником у відділку магічного пошуку другого управління, яке понад тридцять років містилося в будівлі колишнього місцевого суду. Тутешніми коридорами

крокували відомі злочинці: гном-Тихогром, підпалювач хлопчик-запальчик, Залізний Ганс, батьки Гензель і Гретель тощо.

Зараз суд Крисьбурга переїхав у нову будівлю на вулиці Галадріель, названу так на честь ельфійки, видатного політика минулої епохи. Там обладнаний сучасний магічний захист із ребер драконів, а старовинний будинок на Мідній вулиці був наданий другому магічному управлінню. Де й почалося професійне життя Монмарі.

* * *

Біжучи до протилежного крила будівлі, Монмарі мало не зіткнувся зі своїм батьком Асмундом. Той стояв біля дверей кабінету і розмовляв з поважним магом Білозгаром, керівником відділу ефірної безпеки.

— ...Слід після допельгангера складно-вловимий, поки що ми нічого не знайшли, – маг суворо глянув на гостя з-під сивих брів і перервав розмову.

– Добрий день, шановний, – Монмарі коротко вклонився, розглядаючи синю свиту магістра, розшиту срібною ниткою. Маг ледь помітно гойднув ідеально-вичесаною бородою.

Батько жестом показав – іди.

Монмарі зайшов у кабінет, там панувала тиша.

Сухий і мовчазний Дітріх, напівельф, полірував нігті, стоячи біля вікна.

Молодий Герріет гортав сторінки атласу світів, як завжди робив перед завданням. Геррі – новачок у відділку, тож намагався підготуватись як слід.

Старенький Олівер, колишній схимник, длубався в ремені тонкою голкою з вуса дракона. Привітно посміхнувшись Монмарі, він знов схилив голову, від чого став схожим на лісового гнома – маленького, сухого, вдягненого в усе зелене.

Аларі-лучниця – навіть красивіша, ніж завжди, – сиділа за своїм столом, поклавши на край ноги в замшевих чоботках. Спідниця в тон ледь сягала колін, а традиційні для її народу рейтузи обтягували витончені колінця.

– У нас нова справа, – порушив тишу Геррієт і замовк.

Дітріх лише криво посміхнувся:

– Тебе не виберуть, малий, тому кидай читання і принеси мені акацієвого чаю.

Всі знали, як Дітріх та його ельфійська братія люблять акацію, та Геррієт не поворухнувся. Першого ж разу, коли він прислужився Дітріху, батько залишив його на ніч переписувати протоколи за увесь тиждень. Геррі зробив висновки, а Дітріх з того часу взяв собі за традицію вигадувати для стажера нові завдання.

– Що сталося? – Монмарі знав, що можна довго чекати на батька. Та ніхто не відповів.

Лише старий Олівер замуликав гном'ячу пісеньку «Meine stollen¹». Він бозна-скільки років працював у відділку, тож уже забув, коли востаннє хвилювався.

Монмарі змінив скельця в окулярах на медово-жовті, милуючись, як сонце грає на русих прядках Аларі. Картина, що завжди радувала і несла спокій.

Батько зайшов у кабінет, зібраний та серйозний.

– Сьогодні у нас екстрена ситуація. Вночі у Трояндової принцеси було вкрадено сімейну реліквію – шовкову хустку її бабусі, королеви Камелії, – батько підійшов і кожному продемонстрував малюночок хустки. – Це ритуальний предмет великої значущості: щоранку Вербена прокидається, вмивається чарівною водою, витирає лице цією хусткою, а далі виходить у трояндовий павільйон і співає, щоб сонце краще

¹ (Нім.) Meine stollen – Моя штольня.

котилось небом. Це додає їй сил. Та сьогодні вона не змогла цього зробити, і її спів не був таким щасливим, як завжди.

Дітріх здивовано підняв брови:

– Інша хустина їй не підійде? Я знайду схожу у своїх подружок, то легко.

– Пошукай на трольському ринку, розумнику, – з іронією відповіла Аларі. Між ними здавна йшла конкуренція за звання кращого щезника. – Якщо Трояндова принцеса засушує, все місто поглине депресія! Пригадай Тиждень Сірого Смутку, коли Вербена мало не втратила брата.

Батько глянув на обох, і вони замовкли.

– У нас обмаль часу, маємо знайти хустку до ранку.

– Які є підозри? – Дітріх змінив тон на діловий, сів за свій стіл, витягуючи робочі папери. – Прислугу перевірили?

– Так, проте вони невинні, мов наречена, – батько показав згортку пергаментів. – Перше управління дало нам список персон, котрі так чи інакше виявляли інтерес до хустки за останні п'ятдесят років. Усього понад сорок імен.

Монмарі ледь не присвиснув – овва! – але батько не любив зайвих емоцій. Він перший із народу сої пробився у магічне відомство, тому як ніхто спирався на дисципліну, розсудливість та здоровий глузд.

– Я можу визначити тих, хто не дожив до цього дня, – сказав Олівер, і в його руках з'явився пальчик аметисту на нитці, магічний маятник. – Також відсію осіб, котрі найменше зацікавлені у викраденні хустки.

– Добре, відсій, – батько кивнув, передаючи пергамент схимнику. – Хто ще?

– Я можу перевірити підозрюваних у судовому реєстрі – кого, коли і за що було затримано, хто проходив як свідок чи був на підозрі у слідства, – заявила Аларі з готовністю. – Це звизить коло пошуку.

Батько кивнув і передав лучниці копію пергаменту.

– Я пошукаю у списку прізвиська відомих колекціонерів, перекупників, підсобників і контрабандистів, – запропонував Дітріх. – А також дізнаюсь, хто міг таємно вивезти артефакт в інші світи, попри магічний контроль.

Монмарі замислився, перебираючи варіанти гіпотез, але батько його випередив:

– Ми з тобою ще раз оглянемо місце злочину – на випадок, якщо слідчі щось прогавили, а магістри магії не взяли до уваги. Якщо потрібно – ретельна зйомка місця події в цьому кристалі. Геррі, звір його з протоколом огляду.

Маленький кварцит ліг на батьківський стіл із червоного дерева. Худі, надщерблені лепрекони, вирізьблені на його масивних ніжках, хитро посміхались услід Монмарі, коли той пішов за батьком.

* * *

Архітектори називали палац Трояндової принцеси перлиною Крисьбурга.

Злі язика з інших міст вважали, що принцеса має мешкати в пишнішому місті, наприклад – багатому Мурбурзі, що біля Срібного озера, чи в затишному Мишвілі, де збиралися митці та поети. Дехто обстоював гротескний Догхольм, що біля Сірих гір, але принцеса Вербена та її матір Фіона полюбляли Крисьбург за його чарівні мости, вечірні прогулянки акацієвими алеями, романтику коралових будинків.

За півгодини Монмарі та його батько Асмунд дійшли до стіни, що оточувала палац. Вибудована в ельфійському стилі, стіна мала іонічні колони та витончені решітки, за якими майоріли кущі рожевого барбарису, кипариси і тюльпанові дерева.

Охорона перевірила руни магічного управління. Момарі та Асмунд пройшли через парк, вздовж фонтанів та клумб білої півонії, які дарували атмосферу легкості та довіри. Службовий прохід у палац охороняли два справжніх кам'яних големи і холеричний розлючений гном у ліврей правлячого двору.

– Verdammt¹, якого waldgeist² слідчі знов тут?! – гном мало не бризнув слиною.

– Друге магічне управління, відділ пошуку, – відповів батько незворушно.

– Це має мене вразити? Я щоденно бачу чаклунів, що плювали на перше, друге та всі інші управління! Mir ist es scheißegal³, – здається, гном трохи стих.

– Ми маємо дозвіл Білозгара. Я – Асмунд, глава відділку, – батько ледь-ледь вклонився. Гном зашипів, та вимушено вклонився, дав команду голомам. Ті відчинили двері, гном махнув короткою лапкою, мовляв – ідіть за мною, і побіг уперед, перебираючи своїми кривуватими ніжками.

Трійця швидко минула декілька коридорів, малий прийомний зал, сходи для кухарів, кілька кімнат для челяді та маленьку оранжерею. Їм назустріч ішли, бігли й чимчикували службові дріади, лепрекони та гремліни.

– Туалетна кімната принцеси за дверима, – гном насупився, набуваючи поважного вигляду. – Якщо ви нашкочите, зламаєте, спалюжите, перевернете, помнете, подряпаєте, забрудните чи вкрадете хоч голку з подушечки для голок її високості – вас стратять, четвертують, закопають

¹ (Нім.) Verdammt – прокляття.

² (Нім.) Waldgeist – лішак.

³ (Нім.) Mir ist es scheißegal – мені це по-фігу.

живцем, посиплють сіллю могили, аби люди забули ваші імена. Зрозуміли?.. А тепер тихесенько заходьте.

Гном люб'язно вклонився, помалу відкриваючи невеличкі дверцята.

У цілковитій тиші гості зайшли, більше шоковані, ніж налякані попередженням.

Вочевидь, кімнату просканували чарівники. Повітря залишилося наелектризованим, а все навколо здавалося стерильним: рожеві крісельця з подушками, велике трюмо зі старовинними дзеркалами епохи короля Дріздобородого, вази для фруктів, гобелени й магічні лампи. Сойці крутили головами. Лілії, німфи та казкові птахи дивились на гостей з куполоподібної стелі. Просторі вікна демонстрували вишневий сад.

– Судячи з протоколу, хустка лежала ось тут, – Асмунд зупинився біля мініатюрного комоду з горіхового дерева, де лежали перевернуті скриньки та дорогоцінні прикраси. – Спочатку вважалось, що викрадачі шукали якийсь артефакт чи унікальні блакитні діаманти, гордість колекції ще за часів Лапіна Першого, та згодом усі коштовності знайшлися.

– А це що? – Монмарі вказав за маленького мармурового дельфіна, котрий тримав на носику мармурове блюдо. – Тут щось стояло... і з нього висипалась земля. Це був горщик з якоюсь рослиною!

– Згідно з протоколом – злодій скинув на підлогу вазон з трояндою Лаенса-Ферзіна, – батько вперше за день посміхнувся. – Ти уважний, мій сину.. Наскільки зміг розібратись маг-детектор, викрадачів було двоє. Перший рився у речах її високості, шукаючи дорогоцінні речі, й забрав хустку. Інший ніс невеличкий ліхтар, збив ліктем горщик, після чого забрав його рештки з собою, вочевидь, намагаючись прибрати сліди злочину.

– Як вони втекли? – Монмарі підійшов до відкритого вікна, глянув униз. Там грала барвами трояндова клумба. Такого розмаїття Монмарі давно не бачив: білі, рожеві, жовті, чайні, плямисті, червоні, бордові квіти згори нагадували пишний кремовий торт.

– Стрибнули униз, – батько примірюювався, як би він перелазив через підвіконня. – Бачиш сліди? Округлі маленькі й великі, наче в кабанів-Шуан зі світу Рагун.

– Темна Імперія? Батьку, ти вважаєш, що Акатахол причетний? – Монмарі був вражений. Раніше демони, як себе називали тамтешні жителі, ніколи не порушували кордонів світу Алексії, тим паче не намагалися проникнути у королівський палац.

Асмунд розважливо похитав головою:

– Маю порадитися з шефінею. Сину, справа складніша, ніж здається.

– Хіба магістри магії досі не сканують увесь Крисьбург? – Монмарі захвилювався.

– Звісно, що сканують, – батько вже поспішав назад. – Проте безрезультатно.

* * *

Як ти знаєш, мій шановний читачу, Монмарі та його батько походять із народу сої, який проживає на Фрозії. Працьовитість і стриманість її мешканців відомі широкому загалу. Кажуть, що немовля сої навіть кричить не так голосно, коли бачить, що батьки зайняті й не в змозі посидіти з ним. Сойці гарно відчувають магічний фон, тож чаклуни різних конфесій радо беруть їх на службу.

Наразі Фрозія в опалі у протекторату Срібного Кільця – світового об'єднання розвинутих світів, де Алексія посідає поважне місце.

Історично склалося так, що нові світи – а їх відкрито чимало – перебувають під захистом більш розвинутої цивілізації; або відкриті для співпраці за особистим вибором; або закриті й перебувають під суворим контролем.

Фрозія – з останніх, їй не повезло.

Більш ніж чотириста років тому сойці вийшли на міжсвітову арену, відкривши пристрої для телепортації. Вони отримали клас еволюційного розвитку 5А, що означає відсутність війн, голоду, національних та релігійних конфліктів. Проте частина правлячих кланів Фрозії не квапилися співпрацювати з протекторатом Срібного Кільця, куди входило понад двісті розвинутих світів. Їх цікавили можливості, які пропонувала Темна Імперія Акатохолу, Мафог – світ тіней, Союз Техніків та інших, що мали статус незалежних.

Через сто років на Фрозії розпочалась війна, планета деградувала. Почався розбрат.

Протекторат закryw світ сойців від усіх контактів. Представники Кільця вирішили, що Фрозія ще не готова мати міжсвітовий статус. Її клас було оцінено як 4В – відсутність голоду і національних конфліктів на тлі низької свідомості загальних мас.

Відтепер лише окремим діячам планети дозволено її залишати, незалежні комісії контролюють зовнішню торговельну діяльність, обмін технологіями та інформацією.

Але Фрозія мала шанс на відновлення.

Багатогранні закони Срібного Кільця враховують цілеспрямований розвиток народів і націй. Інколи цілий народ можна оцінити за градієнтом духовних зусиль однієї єдиної особистості або групи осіб.

Програма «кращі з найкращих» дала можливість талановитим і розвинутих сойцям вирушити у світи протекторату, щоби отримати визнання своїх моральних здобутків.